

Bijlage 3.

De volgende initiatieven illustreren waarom zonne-energie mét draagvlak een veel betere oplossing is dan windenergie op land zónder draagvlak.

- klacht bij Raad van Europa inzake handelen in strijd met het Europees handvest Lokale Autonomie. Minister Plasterk schrijft aan de Raad van Europa dat de officiële procedure bij inzet van de Rijkscoördinatie­regeling (RCR) is om gemeenteraden te raadplegen. Alleen vergeet de minister te vermelden dat deze officiële procedure niet is gevolgd. Dat blijkt uit rechtszaken bij de Raad van State, civiele procedures door gemeenten tegen de Staat, bezwaar en beroep door burgers (gemeenten mogen niet in beroep) alsmede een rapportage van de Nationale ombudsman, een van de hoge Colleges van Staat.
- de RCR is van toepassing verklaard door de minister van EZ, zonder nadere motivatie. Wel is door diezelfde minister aangegeven dat de initiatief­nemer verantwoordelijk is voor het realiseren van participatie en draagvlak. Dat is grootschalig mislukt.
- vergunningen voor windmolens zijn te karakteriseren als schaarse vergunningen. Dat houdt in dat bij het verlenen van deze vergunningen strikte mededingingsregels in acht moeten worden genomen. O.a. moeten andere inwoners en initiatiefnemers open en transparant de gelegenheid krijgen hun belangstelling voor deze schaarse vergunningen te laten blijken. Dat is niet gebeurd waardoor bepaalde initiatiefnemers, bij uitsluiting van andere bevoor­deeld zijn. Hier is sprake van ongeoorloofde staatssteun aan specifieke initiatiefnemers. Subsidies die als ongeoorloofde staatssteun worden beschouwd, dienen verplicht te worden terug gevorderd. Dat heeft dan weer gevolgen voor de business case. Onze klacht op dit punt is door de Europese Commissie in behandeling genomen.
- bovendien worden gemeenten door het rijk gedwongen mee te werken aan handelen in strijd met het EU- mededingingsbeleid.
- vergunningen voor initiatiefnemers zijn regelmatig in strijd met een goede ruimtelijke ordening, omdat de grondposities van de initiatiefnemers doorslaggevend zijn.
- de rechtspositie van burgers en gemeenten bij structuurvisies laat te wensen over. Officieel zijn structuurvisies zelfbindend voor de overheid die ze opstelt. Maar in combinatie met de RCR worden ze bindend, zonder dat gemeenten of burgers beroep hebben kunnen aantekenen tegen het initiële besluit.
- bovendien is het rijk niet in staat tot integrale afwegingen in Rijksstructuurvisies. Bij de Rijksstructuurvisie Windenergie Op Land bijvoorbeeld zijn de effecten op het landschap en de gezondheid niet meegewogen. Het CPB stelde dat windenergie op land geen bijdrage leverde aan CO-2 reductie, zolang er sprake was van handel in emissierechten. Aanbeveling was om nog een aantal jaren te wachten met windenergie. De Commissie Milieueffectrapportage stelde dat het rijk niet breed genoeg gekeken had naar alle daarvoor in aanmerking komende locaties uit de Rijksstructuurvisie Infrastructuur en Milieu. Het nationaal belang werd in de Rijksstructuurvisie Windenergie Op Land 2014 niet aangetoond door energietechnologieën te vergelijken op basis van prijspeil 2010. Wind op land was het goedkoopst als je alleen naar de productiekosten keek.